

SREČANJE EVROPSKIH MATEMATIČARK V BERLINU

Društvo evropskih matematičark z imenom *European Women in Mathematics (EWM)* [1] je bilo ustanovljeno leta 1986 in ima nekaj sto članic iz 33 evropskih držav. Slovenska koordinatorica združenja je Polona Oblak. Društvo EWM tesno sodeluje z žensko sekcijo pri društvu evropskih matematikov *European mathematical society (EMS)*. Leta 2008 sta društvi skupaj ustanovili znanstveni odbor *EMS/EWM Scientific Committee*, ki ga sestavlja 12 vodilnih evropskih matematičark. Odbor svetuje npr. pri izboru predavateljic na različnih znanstvenih srečanjih bodisi v organizaciji EWM, EMS ali drugih.

Društvo EWM je ob 7. kongresu evropskih matematikov (7EMC) organiziralo tudi srečanje evropskih matematičark. Glavni del srečanja je potekal dan pred kongresom, to je 17. julija 2016, na Tehnični univerzi v Berlinu. Najprej se je zvrstilo 5 vabljenih predavanj uglednih evropskih matematičark:

- Fanny Kassel (CNRS in Université de Lille), *Tessellations of the plane and beyond*;
- Hannah Markwig (Universität des Saarlandes), *Tropical Geometry*;
- Carola Bibiane Schönlieb (University of Cambridge), *Seeing more in pictures – a mathematical perspective*;
- Britta Späth (Technische Universität Kaiserslautern), *Theory of finite groups: Old conjectures, new Challenges*;
- Sarah Zerbe (University College London), *Elliptic curves and the conjecture of Birch and Swinnerton-Dyer*.

Sledila je predstavitev raziskave o spolnih vzorcih pri znanstvenih objavah v matematiki, ki jo je pripravila Helena Mihaljevic-Brandt, zaposlena pri zbMATH. Zanimiva predstavitev je, skupaj z nekaj podobnimi statistikami, na voljo tudi na spletu [2].

Predstavitvi je sledila burna diskusija o še vedno majhnem deležu žensk med matematiki. V večini evropskih držav je med vpisanimi na študij matematike približno polovica studentk, a se ta delež z vsako naslednjo stopnico v akademski karieri drastično zmanjšuje. Naj za primerjavo navedem podatke Fakultete za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani za obdobje od

2011–16: delež diplomantk na 1. stopnji je 57 %, diplomantk na 2. stopnji je 54 %, doktorantk na 3. stopnji pa 46 %. Pomemben preskok se zgodi v nadaljevanju: med habilitiranimi učitelji matematike na Univerzi v Ljubljani je le 14 % žensk, natančneje vsega skupaj 13, od katerih je le 1 redna profesorica.

Glavna naloga društva EWM je tako po eni strani spodbujati ženske, da vztrajajo na znanstveni poti, in po drugi pomagati ustvarjati akademsko okolje, ki to omogoča.

Ob koncu predavanj in diskusije je potekala skupščina društva, na kateri je bilo predstavljeno delo v zadnjih dveh letih ter načrti za prihodnost. Odločeno je bilo, da bo naslednje srečanje EWM septembra 2018 na Dunaju. Za novo predsednico društva je bila izbrana Carola-Bibiane Schönlieb.

Drugi sklop dogodkov na 7EMC v organizaciji EMW je potekal v sredo, 20. julija 2016. Takrat sta zbrane matematičarke pozdravila Pavel Exner, predsedujoči EMS, ter Volker Mehrman, vodja lokalnega organizacijskega odbora 7ECM. Sledilo je javno predavanje Alessandre Celleti (Università degli Studi di Roma Tor Vergata) z naslovom *Chaotic routes that shaped the universe: a history of some outstanding women scientists*.

V matematični knjižnici je nato potekalo slavnostno odprtje razstave *Women of mathematics throughout Europe. A gallery of portraits* [3], na kateri so bili govorniki: predsednik Matematičnega inštituta TU Berlin, prodekanja za mednarodno sodelovanje in izobraževanje TU Berlin, nemška zvezna ministrica za izobraževanje in raziskave, predsednik Evropskega raziskovalnega sveta ter predsednik Fundacije Alexandra von Humboldta.

Izjemno zanimivo razstavo sta pripravili Sylvie Paycha in Sara Azzali skupaj s fotografijno Noel Tovia Matoff. Razstavljenih je trinajst portretov matematičark iz različnih delov Evrope na različnih stopnjah znanstvene kariere z različnih matematičnih področjih. Prikazuje žensko perspektivo poklica in upamo, da bodo prikazane znanstvenice in njihove zgodbe vzor in spodbuda bodočim mladim matematičarkam.

LITERATURA

- [1] *European Women in Mathematics*, <http://www.europeanwomeninmaths.org>, ogled: 5. 8. 2016.
- [2] *Women in math – reports*, <http://www.europeanwomeninmaths.org/women-in-math/report>, ogled: 5. 8. 2016.
- [3] *Women of mathematics throughout Europe. A gallery of portraits*, <http://womeninmath.net>, ogled: 5. 8. 2016.

Marjeta Kramar Fijavž